

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 22/05720-6
Saksbehandler Gro Hege Hansen

Utvalg	Møtedato
Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder	09.11.2022
Fylkeseldrerådet	09.11.2022
Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder	09.11.2022
Ungdommens fylkesutvalg	09.11.2022
Fylkesutvalget	29.11.2022
Hovedutvalg for kultur, folkehelse og frivillighet	
Hovedutvalg for næring, klima og miljø	17.11.2022
Hovedutvalg for samferdsel	15.11.2022
Hovedutvalg for utdanning og kompetanse	15.11.2022
Fylkestinget	13.12.2022

Handlingsprogram 2023-2026, Regionplan Agder 2030

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Fylkestinget vedtar handlingsprogram 2023-2026 for Regionplan Agder 2030.
2. Arbeidet med å knytte handlinger til de største samfunnsutfordringene på Agder skal videreføres og inngå i neste rullering av handlingsprogrammet

Vedlegg

Forslag til handlingsprogram 2023-2026 for Regionplan Agder 2030

Presentasjon fra Region Kristiansand IPR 15.2.22

Presentasjon fra Setesdal IPR 15.2.22

Presentasjon fra Lister IPR 15.2.22

Presentasjon fra Østre Agder IPR 15.2.22

Sammendrag

Regionplan Agder 2030 er en regional plan etter plan- og bygningsloven, og skal derfor ha et handlingsprogram som viser hvordan målene som er pekt ut i planen skal følges opp med konkrete tiltak og handlinger. Handlingsprogrammet gjelder for 4 år, og gjeldende handlingsprogram er for perioden 2021-2024. Fylkesutvalget har bedt om at gjeldende handlingsprogram rulleres. Fylkeskommunedirektøren legger i denne saken frem forslag til handlingsprogram for 2023-2026.

Gjeldende handlingsprogram for 2021-2024 inneholder 121 tiltak og aktiviteter, og de aller fleste av disse er startet opp og er under arbeid. Siden 2020 har fylkeskommunen, kommuner og regionale aktører arbeidet med etablering av ny samhandlingsstruktur for å nå målene i Regionplan Agder 2030, #vårtagder. Gjennom forum for samfunnsutvikling er det identifisert viktige utfordringer og muligheter som er for store til at enkeltaktører kan løse dem alene. Disse beskrives i forslaget til handlingsprogram 2023-2026, men er ikke bearbeidet og konkretisert tilstrekkelig nok til å settes inn som tiltak.

Fylkeskommunedirektøren foreslår at det ikke legges inn nye aktiviteter i handlingsprogrammet for 2023-2026, men at allerede igangsatte aktiviteter og tiltak ferdigstilles og at man gjennom forum for samfunnsutvikling fortsetter arbeidet med å konkretisere tiltak frem mot neste rullering av handlingsprogrammet.

Saksopplysninger

Regionplan Agder 2030 setter mål for samfunnsutviklingen i Agder frem mot 2030. Det første handlingsprogrammet 2021-2024 for oppfølging av Regionplan Agder 2030 ble vedtatt i 2020 (PS 38/21). Handlingsprogrammet viser hvilke tiltak og aktiviteter Agder i fellesskap ønsker å jobbe med for å realisere felles mål.

Handlingsprogrammet ivaretar oppfølging av følgende regionale planer, strategier og veikart:

- Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping (VINN)
- Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold (LIM)
- Kompetansestrategi Agder 2030
- Veikart for bedre levekår
- Klimaveikart Agder

I februar 2022 (PS 16/22) vedtok fylkesutvalget at handlingsprogrammet skulle rulleres, og ba om følgende:

1. Handlingsprogrammet til Regionplan Agder 2030 rulleres i 2022.
2. Handlingsprogrammet skal gjenspeile de store og felles utfordringene og satsingsområdene på Agder.
3. Rulleringen forankres i den regionale samhandlingsstrukturen #vårtagder, interkommunale politiske råd og fylkeskommunens medvirkningsråd.
4. Det vil bli foretatt statusoppdatering for handlinger i eksisterende handlingsprogram.
5. Forslag til rullert handlingsprogram behandles i fylkestinget desember 2022.

Vurderinger

Samle innsatsen om de store utfordringene i #vårtagder

Etter at Regionplan Agder 2030 ble vedtatt i 2019, er det jobbet mye med å etablere regional samhandlingsstruktur for samfunnsaktørene på Agder. I kommunikasjonen rundt regional samhandlingsstruktur brukes kortnavnet #vårtagder. Regional samhandlingsstruktur skal bidra til å løfte regionen gjennom strategisk og systematisk samhandling mellom forvaltningsnivåer, næringsliv, academia og frivillig sektor.

De tre fora for samfunnsutvikling som er opprettet i #vårtagder er sentrale for å diskutere hvordan målene i regionplanen kan konkretiseres gjennom aktiviteter og tiltak. Dette gjelder spesielt målene hvor det er behov for at flere aktører samarbeider for å realisere felles mål.

Samarbeidet i de tre fora for samfunnsutvikling er godt i gang. Det er gjennomført tre møter (november 2021, april 2022 og november 2022). Antall deltakere har variert mellom 180 og 250. I praksis arrangeres ett felles møte, med varierende parallellsesjoner avhengig av tema. Fora for samfunnsutvikling er en åpen møteplass, hvor hensikten er å identifisere og samle regionen rundt satsinger som er for store til at enkeltaktører, eller kommuner kan løse dem alene.

Gjennom fora for samfunnsutvikling er det identifisert følgende utfordringer og muligheter:

Forum for næringsutvikling og samarbeid om nye arbeidsplasser:

- Agder må bygge på regionale komparative fortrinn, og spesielt utnytte kraftressursene og sikre krafttilgang
- Det er stort behov for å mobilisere og rekruttere arbeidskraft, og flere vekstkraftige bedrifter
- Regionen bør samle seg om de store utviklingsprosjektene, og utarbeide klare progresjonsplaner
- Agder trenger ferdig regulerte næringsarealer som kan synliggjøres for større industrielle etableringer

Forum for levekår, likestilling, inkludering og mangfold:

- Ved å skape en god barndom i et trygt nærmiljø reduseres risikoen for dårlige levekår senere i livet
- Systematisk bruk av lokal data hentet fra Ungdata, beskyttelsesfaktoranalyse, folkehelseundersøkelsen, Ung Support og Godt begynt, er sentralt for å utvikle treffsikre satsinger

Forum for klima og miljø:

- Arealendringer er den største trusselen mot naturmangfoldet
- Tiltak må i økende grad være inkluderende, fleksible, og på tvers av sektorer og langsiktige
- Bruk av arealregnskap kan bidra i arbeidet med målkonflikter i skjæringspunktet mellom klimagassreduksjon, naturmangfoldhensyn, arealutvikling og bruk

Eierskap til satsinger, økonomiske beslutninger og vedtak skal skje i etablerte demokratiske organer, virksomheter og styrever. Fora for samfunnsutvikling er ikke en beslutningsarena.

Fylkeskommunedirektøren vurderer at satsningene som pekes på over, bør bearbeides og konkretiseres ytterligere og vurderes i neste handlingsprogramperiode, 2024-2027.

Forankring av rulleringen i interkommunale politiske råd og fylkeskommunens medvirkningsråd.

I arbeidet med rulling av handlingsprogrammet har administrasjonen gjennomført samtaler med alle de fire interkommunale politiske rådene. I tillegg har de interkommunale politiske rådene hatt et fellesmøte med fylkesutvalget 15. februar i 2022.

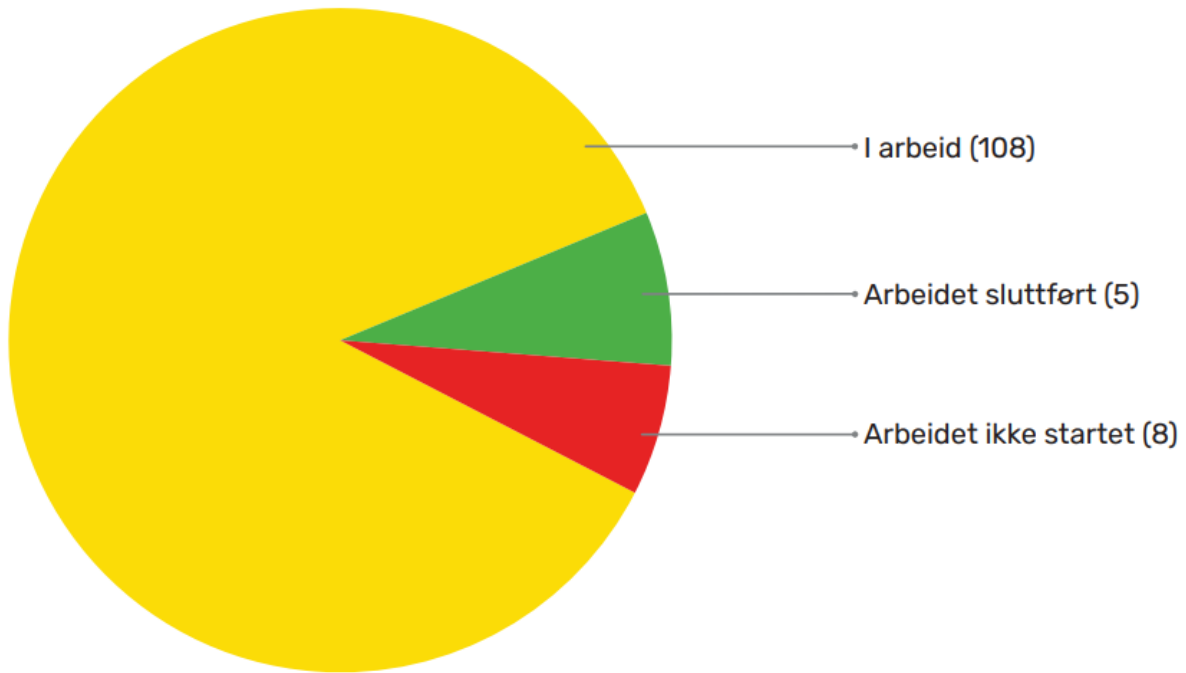
Medvirkningsrådene er bedt om å peke på de handlingene de mener er viktigst å følge opp i handlingsprogram 2023-2026. Disse er markert med blått i tabellen under. I tillegg inviteres alltid medvirkningsrådene til å delta i fora for samfunnsutvikling.

Handlingsprogrammet	UFU	LIM	FE	RPF
1.7.1 Pådriver for distriktsnæringslivet				
2.1.1 Utvikling og systematisk bruk av kunnskapsgrunnlag				
2.1.5 Videreutvikle nærmiljøet og møteplasser				
2.2.1 Øke sysselsettingsandelen i hele Agder				
2.2.2 Jobbe mot alle former for diskriminering				
2.2.4 Fem prosent ansettelser er mennesker med nedsatt arbeidsevne				
3.2.2 Eldrerådene bidrar aktivt til medvirkning med kommunene				
2.3.3 Prosjekt IKT senior Agder				
2.3.4 Pilot møteplass biblioteket				
2.5.1 Helhetlig system for gode overganger i utdanningsløpet, at voksne kan fullføre utdanning.				
2.6.1 Legge til rette for læreplass, og fagopplæring i skole for økt formidling				
2.5.1 Helhetlig system for håndtering av trakassering og mobbing. Digital skolehelsetjeneste				
2.8.2 Styrke kompetansen i barnevernet				
2.10.11 Kartlegge dagens praksis og behovet for forsterkninger				

Ungdommens fylkesutvalg = UFU, LIM-rådet = LIM, Fylkeseldrerådet = FE, Rådet for personer med funksjonsnedsettelse = RPF.

Statusoppdatering for handlingsprogram 2021-2024

I handlingsprogram 2021-2024 står det oppført 121 handlinger som skal bidra til å realisere målene som er satt i Regionplan Agder 2030. De ansvarlige er kontaktet, handlinger og tiltak er gjennomgått og det er satt status per 1. september 2022, etter følgende inndeling.

De aller fleste tiltak er fortsatt relevante og pågår. Dette er prosesser og satsinger som det jobbes kontinuerlig med over tid. Ingen handlinger er tatt inn eller ut av handlingsprogrammet. Med ulik begrunnelse er åtte handlinger ikke iverksatt, og fem er sluttført. Etter fylkeskommunedirektørens mening bør disse fortsatt stå i handlingsprogrammet i påvente av mulig oppstart, og for å vise hva som er gjennomført.

Regionplan Agder 2030

Regionplan Agder 2030 peker på felles samfunns mål for utviklingen av Agder. Handlingsprogrammet viser hvilke tiltak og aktiviteter Agder i fellesskap ønsker å jobbe med for å realisere målene som er satt i Regionplan Agder 2030. For å realisere mange av målene er det behov for systematisk samhandling mellom forvaltningsnivåer, næringsliv, akademia og frivillig sektor for å finne gode løsninger.

Økonomiske konsekvenser

Handlingsprogrammet består av mange tiltak og aktiviteter, men fylkeskommunen er ikke deltager i alle disse. Tiltakene og aktivitetene hvor fylkeskommunen deltar, er synliggjort i ulike poster i fylkeskommunens årsbudsjett. Fylkeskommunen er ikke økonomisk ansvarlig for alle tiltakene i handlingsprogrammet.

Konklusjon

I handlingsprogramperioden 2021-2024 har hovedfokus vært å reetablere og få i gang den regionale samhandlingsstrukturen på Agder. Det er etablert tre åpne fora for samfunnsutvikling hvor aktører fra hele Agder kan møtes på en felles arena. Denne arenaen er viktig for å konkretisere felles satsinger i oppfølging av Regionplan Agder 2030, og det er en viktig arena for å se på de store samfunnsutfordringene som krever at flere aktører jobber sammen for å løse dem.

Gjennom fora for samfunnsutvikling er det pekt på flere mulige satsninger fremover, men det er behov for å konkretisere disse satsingene ytterligere før de settes inn i handlingsprogrammet.

Handlingsprogram 2021-2024 hadde 121 tiltak og aktiviteter for å følge opp målene som er satt i Regionplan Agder 2030. De aller fleste av tiltakene er igangsatt, men ikke avsluttet. Disse aktivitetene følges opp videre i handlingsprogramperioden 2023-2026.

Kristiansand, 27.10.2022

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Anita Henriksen
fylkesdirektør